

به نام خدا

فناوری در خدمت انگیزش یادگیری

مؤلفان :

فرزانه مزیدی
فرنگیس ذاکری ننگی
کوثر نوری

انتشارات ارسسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سروشناه : مزیدی، فرزانه، ۱۳۶۵

عنوان و نام پدیدآور : فناوری در خدمت انگیزش یادگیری / مولفان فرزانه مزیدی، فرنگیس ذاکری ننگی، کوثر نوری.

مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری : ۱۲۰ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۳۴۷-۰

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع : فناوری - یادگیری - انگیزش

شناسه افروده : ذاکری ننگی، فرنگیس، ۱۳۵۵

شناسه افروده : نوری، کوثر، ۱۳۷۷

رده بندی کنگره : PN2150

رده بندی دیوبی : ۸۰۹/۲۱۰

شماره کتابشناسی ملی : ۹۴۹۳۸۶۰

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : فناوری در خدمت انگیزش یادگیری

مولفان : فرزانه مزیدی - فرنگیس ذاکری ننگی - کوثر نوری

ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)

صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراز: ۱۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳

چاپ: زیرجد

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۳۴۷-۰

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

فهرست

۱۹	پیشگفتار
۲۳	فصل اول: مقدمه‌ای بر فناوری و یادگیری
۲۳	تعریف فناوری آموزشی
۲۳	تاریخچه فناوری در آموزش
۲۳	مفهوم انگیزش یادگیری
۲۳	اهمیت فناوری در یادگیری
۲۴	تأثیر فناوری بر فرآیند یادگیری
۲۴	چالش‌ها و فرصت‌ها
۲۴	رویکردهای مختلف به فناوری آموزشی
۲۴	ابزارهای دیجیتال برای تدریس
۲۵	یادگیری آنلاین
۲۵	یادگیری مبتنی بر بازی
۲۵	تأثیرات مثبت و منفی فناوری بر یادگیری
۲۵	تأثیرات مثبت
۲۵	تأثیرات منفی
۲۵	ضرورت تحقیق و توسعه در فناوری آموزشی
۲۶	روندهای آینده در فناوری آموزشی
۲۶	یادگیری مبتنی بر هوش مصنوعی
۲۶	واقعیت مجازی و واقعیت افزوده
۲۶	یادگیری مبتنی بر داده‌های بزرگ
۲۶	یادگیری اجتماعی و تعاملی

چالش‌های فناوری در یادگیری و راهکارهای پیشنهادی ۲۷	
مشکلات دسترسی و برابری ۲۷	
خطرات مربوط به حریم خصوصی و امنیت داده‌ها ۲۷	
وابستگی به فناوری ۲۷	
تأثیر فناوری بر یادگیری از راه دور ۲۷	
یادگیری آنلاین و کلاس‌های مجازی ۲۷	
آموزش از راه دور و دسترسی به منابع آموزشی ۲۸	
چالش‌ها و راهکارهای یادگیری از راه دور ۲۸	
فناوری و انگیزش در یادگیری ۲۸	
تأثیر بازی‌های آموزشی و gamification ۲۸	
یادگیری مبتنی بر پروژه و فناوری ۲۸	
فناوری‌های پوشیدنی و تجزیه و تحلیل داده‌ها ۲۹	
چالش‌ها و ملاحظات اخلاقی در استفاده از فناوری در آموزش ۲۹	
مشکلات امنیتی و حریم خصوصی ۲۹	
ملاحظات اخلاقی در استفاده از فناوری ۲۹	
تأثیر فناوری بر تعاملات انسانی ۲۹	
آینده فناوری و یادگیری ۳۰	
روندهای نوظهور در فناوری آموزشی ۳۰	
تأثیر فناوری‌های آینده بر یادگیری شخصی‌سازی شده ۳۰	
چالش‌های آینده و راهکارهای پیشنهادی ۳۰	
فناوری و تحول در روش‌های آموزشی ۳۰	
تحول در تدریس و یادگیری با فناوری ۳۰	

یادگیری مشارکتی و استفاده از فناوری ۳۰	
آموزش مبتنی بر فناوری و تحلیل داده‌های یادگیری ۳۱	
تأثیر فناوری بر توسعه حرفه‌ای معلمان ۳۱	
آموزش و توسعه مهارت‌های فناوری برای معلمان ۳۱	
تغییرات در نقش معلمان با پیشرفت فناوری ۳۱	
ابزارهای فناوری برای مدیریت کلاس درس ۳۱	
تأثیرات فرهنگی و اجتماعی فناوری بر یادگیری ۳۲	
فناوری و تغییرات در فرهنگ یادگیری ۳۲	
فناوری و ایجاد برابر فرصت‌های آموزشی ۳۲	
چالش‌های فناوری در آموزش و یادگیری ۳۲	
مشکلات دسترسی و عدم تساوی ۳۲	
مشکلات امنیت و حریم خصوصی ۳۳	
مقاومت در برابر تغییرات فناوری ۳۳	
فصل دوم: ابزارها و تکنیک‌های فناوری آموزشی ۳۵	
سیستم‌های مدیریت یادگیری (LMS) ۳۵	
تعريف و ویژگی‌های اصلی LMS ۳۵	
ویژگی‌های اصلی LMS: ۳۵	
مزایا و کاربردهای LMS ۳۶	
مزایا ۳۶	
کاربردها ۳۶	
چالش‌ها و مشکلات LMS ۳۶	
چالش‌های اجرایی: ۳۶	

مشکلات فنی:	.....	۳۷
آینده LMS ها و توسعه‌های جدید	.....	۳۷
پیشرفت‌های آینده	.....	۳۷
توصیه‌های توسعه	.....	۳۷
تکنیک‌های تدریس و یادگیری با استفاده از فناوری	.....	۳۷
استفاده از ابزارهای چند رسانه‌ای	.....	۳۸
مزایای استفاده از ابزارهای چند رسانه‌ای	.....	۳۸
معرفی ابزارها	.....	۳۸
یادگیری تعاملی و همکاری	.....	۳۸
مزایای یادگیری تعاملی	.....	۳۸
ابزارهای یادگیری تعاملی	.....	۳۹
استفاده از فناوری‌های نوین	.....	۳۹
مزایای فناوری‌های نوین	.....	۳۹
معرفی فناوری‌ها	.....	۳۹
تکنیک‌های تدریس و یادگیری با استفاده از فناوری	.....	۳۹
استفاده از تکنولوژی‌های برخط (Online Technologies)	.....	۴۰
مزایای آموزش الکترونیکی	.....	۴۰
ابزارها و پلتفرم‌ها	.....	۴۰
استفاده از داده‌ها و تجزیه و تحلیل (Data Analytics)	.....	۴۰
مزایای تجزیه و تحلیل داده‌ها	.....	۴۱
ابزارهای تجزیه و تحلیل داده‌ها	.....	۴۱
پلتفرم‌های آموزش آنلاین	.....	۴۱

ویژگی‌های کلیدی پلتفرم‌های آموزش آنلاین ۴۱	
پلتفرم‌های محبوب آموزش آنلاین ۴۲	
مزایا و چالش‌های استفاده از پلتفرم‌های آموزش آنلاین ۴۳	
مزایا دسترسی‌پذیری: پلتفرم‌های آنلاین این امکان را فراهم می‌آورند که یادگیرندگان از هر مکان و در هر زمانی به محتوای آموزشی دسترسی داشته باشند ۴۳	
چالش‌ها ۴۳	
نرم‌افزارهای یادگیری موبایل ۴۳	
ویژگی‌های کلیدی نرم‌افزارهای یادگیری موبایل ۴۳	
نرم‌افزارهای محبوب یادگیری موبایل ۴۴	
مزایا و چالش‌های استفاده از نرم‌افزارهای یادگیری موبایل ۴۵	
چالش‌ها ۴۵	
ابزارهای واقعیت افزوده و واقعیت مجازی در آموزش ۴۵	
ویژگی‌ها و کاربردهای واقعیت افزوده ۴۶	
مثال‌ها ۴۶	
ویژگی‌ها و کاربردهای واقعیت مجازی ۴۷	
مثال‌ها ۴۷	
مزایا و چالش‌های استفاده از AR و VR ۴۷	
مزایا ۴۷	
چالش‌ها ۴۷	
برنامه‌های کاربردی و نرم‌افزارهای آموزشی ۴۸	
نرم‌افزارهای مدیریت کلاس درس ۴۸	
ویژگی‌ها و کاربردها: ۴۸	

۴۸.....	مثال‌ها:
۴۹.....	نرم‌افزارهای یادگیری زبان.....
۴۹.....	ویژگی‌ها و کاربردها .....
۵۰	نرم‌افزارهای آموزشی برای علوم و ریاضیات .....
۵۰	ویژگی‌ها و کاربردها .....
۵۰	ابزارهای همکاری و ارتباط.....
۵۰	ویژگی‌ها و کاربردها .....
۵۱.....	نرم‌افزارهای تحلیل داده‌های آموزشی .....
۵۱.....	ویژگی‌ها و کاربردها .....
۵۳	فصل سوم: فناوری‌های نوین در آموزش .....
۵۳.....	واقعیت افزوده (AR) و واقعیت مجازی (VR)
۵۳.....	مقدمه.....
۵۳.....	واقعیت افزوده (AR) در آموزش .....
۵۳.....	کاربردهای AR در آموزش .....
۵۴.....	مزایای استفاده از AR در آموزش .....
۵۴.....	چالش‌ها و محدودیت‌های AR .....
۵۵.....	واقعیت مجازی (VR) در آموزش .....
۵۵.....	کاربردهای VR در آموزش .....
۵۶.....	مزایای استفاده از VR در آموزش .....
۵۶.....	چالش‌ها و محدودیت‌های VR .....
۵۶.....	اثرات جسم .....
۵۶.....	اثرات جسمی و روانی .....

..... ۵۶	محدودیت‌های فضایی
..... ۵۷	مقایسه AR و VR در آموزش
..... ۵۷	پیشنهادات برای استفاده از AR و VR در آموزش
..... ۵۸	آینده فناوری‌های AR و VR در آموزش
..... ۵۹	چشم انداز آینده AR و VR در آموزش
..... ۵۹	ادغام با هوش مصنوعی و یادگیری ماشین
..... ۵۹	گسترش به آموزش از راه دور
..... ۶۰	پیشرفت در ساختار و سخت‌افزارهای AR و VR
..... ۶۰	بازی‌سازی و آموزش تعاملی
..... ۶۰	موانع و چالش‌های توسعه AR و VR در آموزش
..... ۶۰	هزینه‌های بالا
..... ۶۰	محدودیت‌های فنی و زیرساخت‌ها
..... ۶۱	پذیرش فرهنگی و اجتماعی
..... ۶۱	مسائل مرتبط با سلامت
..... ۶۱	راهکارهای پیشنهادی برای غلبه بر موانع
..... ۶۱	تشویق به سرمایه‌گذاری در آموزش
..... ۶۱	ارتقای آموزش معلمان و مرتبیان
..... ۶۱	توسعه محتوای آموزشی بیشتر و با کیفیت
..... ۶۲	هوش مصنوعی و یادگیری ماشین در آموزش
..... ۶۲	هوش مصنوعی و کاربردهای آن در آموزش
..... ۶۲	سیستم‌های آموزشی هوشمند (Intelligent Tutoring Systems - ITS)
..... ۶۲	تحلیل یادگیری (Learning Analytics)

سیستم‌های ارزیابی خودکار	۶۳
دستیارهای هوشمند آموزشی	۶۳
یادگیری ماشین و کاربردهای آن در آموزش	۶۳
پیش‌بینی نتایج آموزشی	۶۳
آموزش تطبیقی (Adaptive Learning)	۶۴
شناسایی الگوهای یادگیری	۶۴
مزایا و چالش‌های هوش مصنوعی و یادگیری ماشین در آموزش	۶۴
مزایا شخصی‌سازی آموزش	۶۴
بهبود دسترسی به منابع آموزشی	۶۴
چالش‌ها	۶۵
هزینه‌های پیاده‌سازی	۶۵
وابستگی بیش از حد به فناوری	۶۵
راهکارها برای بهبود استفاده از AI و ML در آموزش	۶۵
آموزش معلمان و ارتقای دانش فنی آن‌ها	۶۵
سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌ها	۶۶
ایجاد چارچوب‌های اخلاقی و حفاظتی	۶۶
تشویق به نوآوری و تحقیق در حوزه آموزش هوشمند	۶۶
یادگیری مبتنی بر بازی (Gamification)	۶۶
تعريف گیمیفیکیشن	۶۶
مفاهیم اصلی گیمیفیکیشن در آموزش	۶۷
امتیازدهی (Points)	۶۷
جدول رتبه‌بندی (Leaderboard)	۶۷

نشان‌ها و مدارل‌ها (Badges and Rewards)	۶۷
سطح‌ها و ماموریت‌ها (Levels and Quests)	۶۸
فوايد گيميفيكيشن در آموزش	۶۸
افزایش انگيزه و مشارکت فرآگيران	۶۸
تفویت یادگیری از طریق بازخورد فوری	۶۸
ایجاد محیط‌های تعاملی و چالشی	۶۸
ترویج همکاری و رقابت سالم	۶۹
خطر وابستگی به پاداش‌های خارجی	۶۹
طراحی نامناسب بازی‌ها و چالش‌ها	۶۹
تفاوت در سطح انگيزه فرآگيران	۶۹
راهکارهای بهبود گيميفيكيشن در آموزش	۷۰
ترکیب گيميفيكيشن با روش‌های سنتی	۷۰
ایجاد بازخوردهای معنادار	۷۰
تشویق به همکاری و فعالیت‌های گروهی	۷۰
طراحی مراحل و سطوح چالش‌برانگیز و منطقی	۷۱
نمونه‌های موفق گيميفيكيشن در آموزش	۷۱
چالش‌ها و محدودیت‌های گيميفيكيشن در آموزش	۷۱
محدودیت‌های عملی و اجرایی	۷۱
هزینه‌های پیاده‌سازی	۷۱
پیچیدگی طراحی	۷۱
راهکارهای بهبود و توسعه گيميفيكيشن	۷۲
تحقیقات و ارزیابی مداوم	۷۲

طراحی انعطاف‌پذیر و قابل تطبیق	۷۲
آموزش و توانمندسازی معلمان	۷۲
ادغام با رویکردهای سنتی	۷۲
فصل چهارم: تأثیر فناوری بر انگیزش یادگیری	۷۳
استفاده از فناوری‌های چندرسانه‌ای	۷۳
تأثیر ویدئوها و اینیمیشن‌ها	۷۳
یادگیری تعاملی	۷۳
کاربرد فناوری‌های مبتنی بر وب	۷۴
سیستم‌های مدیریت یادگیری (LMS)	۷۴
وبینارها و دوره‌های آنلاین	۷۴
یادگیری مبتنی بر بازی (Gamification)	۷۴
اثرات مثبت گیمیفیکیشن	۷۴
نمونه‌های موفق گیمیفیکیشن	۷۵
یادگیری هوشمند و تجزیه و تحلیل داده‌ها	۷۵
یادگیری شخصی‌سازی شده	۷۵
تجزیه و تحلیل داده‌ها	۷۵
یادگیری مبتنی بر واقعیت افزوده (AR) و واقعیت مجازی (VR)	۷۵
واقعیت افزوده (AR)	۷۶
واقعیت مجازی (VR)	۷۶
یادگیری مبتنی بر هوش مصنوعی (AI)	۷۶
سیستم‌های یادگیری تطبیقی	۷۶
تحلیل داده‌های آموزشی	۷۷

یادگیری اجتماعی و همکاری آنلاین	77
شبکه‌های اجتماعی آموزشی	77
ابزارهای همکاری آنلاین	77
یادگیری از طریق هوش مصنوعی و تحلیل داده‌های بزرگ	77
سیستم‌های توصیه‌گر و یادگیری شخصی‌سازی شده	78
تحلیل پیشرفت و پیش‌بینی مشکلات یادگیری	78
یادگیری تلفیقی (Blended Learning)	78
ترکیب یادگیری آنلاین و حضوری	78
ارزیابی و پیگیری پیشرفت	79
یادگیری مبتنی بر پروژه (Project-Based Learning)	79
استفاده از فناوری‌های مختلف در پروژه‌های عملی	79
ارزیابی پروژه‌های مبتنی بر فناوری	79
مطالعات موردي در استفاده از فناوری برای افزایش انگیزش یادگیری	79
مطالعه موردي: استفاده از واقعیت افزوده (AR) در آموزش علوم	80
مطالعه موردي: یادگیری مبتنی بر هوش مصنوعی (AI) در مدارس ابتدائي	80
مطالعه موردي: یادگیری مبتنی بر گیمیفیکیشن (Gamification) در آموزش زبان	80
مطالعه موردي: استفاده از پلتفرم‌های همکاری آنلاین در آموزش دانشگاهي	81
چالش‌ها و مشکلات در استفاده از فناوری برای افزایش انگیزش یادگیری	81
مشکلات تکنولوژيکی و فني	81
مشکلات مربوط به آموزش و پرورش معلمان	82
مسائل مربوط به دسترسی و برابری	82
مسائل امنيتي و حریم خصوصی	82

عدم اثربخشی و ارزیابی ناکافی	۸۳
فصل پنجم: طراحی و پیاده‌سازی فناوری‌های آموزشی	۸۵
طراحی دوره‌های آموزشی	۸۵
تحلیل نیازها و اهداف آموزشی	۸۵
مراحل تحلیل نیازها	۸۵
طراحی و توسعه محتوای آموزشی	۸۵
مراحل طراحی محتوا:	۸۶
انتخاب و استفاده از فناوری‌های آموزشی	۸۶
مراحل انتخاب فناوری	۸۶
طراحی فعالیت‌ها و ارزیابی‌ها	۸۶
مراحل طراحی فعالیت‌ها	۸۶
پیاده‌سازی و مدیریت دوره‌های آموزشی	۸۷
مراحل پیاده‌سازی	۸۷
ارزیابی و بهبود مستمر	۸۷
مراحل ارزیابی:	۸۷
طراحی محتوای آموزشی با استفاده از فناوری	۸۷
مراحل طراحی محتوای آموزشی با فناوری	۸۸
طراحی فعالیت‌های یادگیری و ارزیابی	۸۸
مراحل طراحی فعالیت‌ها و ارزیابی	۸۸
پیاده‌سازی و مدیریت دوره‌های آموزشی	۸۸
ارزیابی و بهبود مستمر	۸۹
مراحل ارزیابی و بهبود	۸۹

پیاده‌سازی فناوری‌های آموزشی در کلاس‌های درس	۸۹
آماده‌سازی زیرساخت‌ها و منابع	۸۹
مراحل آماده‌سازی	۹۰
آموزش معلمان و پرسنل آموزشی	۹۰
مراحل آموزش	۹۰
طراحی و اجرای فعالیت‌های آموزشی با فناوری	۹۰
مراحل طراحی و اجرا	۹۱
مدیریت و نظارت بر فرآیند یادگیری	۹۱
ارزیابی و بهبود فرآیند پیاده‌سازی	۹۱
مراحل ارزیابی و بهبود	۹۱
مدیریت تغییر و پذیرش فناوری	۹۲
مراحل مدیریت تغییر و پذیرش	۹۲
طراحی محیط یادگیری دیجیتال	۹۲
مراحل طراحی محیط یادگیری	۹۲
بررسی و تحلیل مشکلات و چالش‌های پیاده‌سازی	۹۳
مراحل بررسی مشکلات	۹۳
استفاده از بازخورد برای بهبود مستمر	۹۳
مراحل استفاده از بازخورد	۹۳
مستندسازی و گزارش‌گیری	۹۳
مراحل مستندسازی و گزارش‌گیری	۹۴
پایش و ارزیابی اثربخشی فناوری‌های آموزشی	۹۴
تعیین اهداف و شاخص‌های ارزیابی	۹۴